

Hajdúhadházi L A P O K

2020. ÁPRILIS

XXIX. Évfolyam, 4. Szám

TISZTELET A BÁTRAKNAK!

MARADJ OTTHON!

Városunk szülötte, Orosz Csenge színművésznő, és Csonka András színész szívhez szóló tanácsai a hajdúhadházi embereknek 16. oldal

Csendes főhajtás Szilágyi Dániel szobránál, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc hőseire emlékezve 4. oldal

SZOCIÁLIS FÖLDPROGRAM

Korábban, s nagyobb keretösszeggel indult a program. Április 20-ig lehet csatlakozni. 13. oldal

POLGÁRMESTERI BESZÁMOLÓ

KEDVES HAJDÚHADHÁZI LAKOSOK!

Az életünk megváltozott. A koronavírus terjedése miatt elrendelt veszélyhelyzet egy másfajta működést hozott városunk, Hajdúhadház életében, s mi emberek is egy másfajta életre kényszerültünk.

VESZÉLYHELYZET

Ahogy országosan, úgy városunkban is korlátozások kerültek bevezetésre. Bezártunk intézményeket, néhány közterületi létesítményt, megváltozott a Polgármesteri Hivatal, a Járási Hivatal és a Kormányablak működése, az iskolások otthon tanulnak, az óvoda és a bölcsőde bezárt. Csak ügyeleti rendszerben fogad gyerekeket, s új szabályok szerint vásárolhatunk, mozoghatunk és közlekedhetünk.

Ezek a változások sokszor kellemetlenek, gyakran azt érezzük nehezen betarthatók, zavarnak bennünket, s egyre inkább hiányoljuk a régi, korlátozásoktól mentes életünket.

De tudnunk kell, értenünk kell és el kell fogadnunk, minden azért történik, hogy megelőzzük a bajt, hogy megvédjük szeretteinket, hogy minél kevesebb hajdúhadházi ember betegedjen meg, s minél kevesebben hagyjanak itt bennünket örökre. **Most még nincs nagy baj, most még azért teszünk erőfeszítéseket, hogy megelőzzük a bajt,** késleltessük a vírus terjedését. Az egészségügy ezalatt felkészül, ha több lesz a beteg, akkor se legyen fennakadás

az ellátás és gyógyítás terén.

Rendkívüli időket élünk, nem mindennapi problémák nehezedenek ránk, a megszokott módon és eszközökkel ezt nem lehet kezelni. Sem napi szinten, sem hosszú távon.

A cél, hogy a szükséges döntéseket minél hamarabb meg lehessen hozni, hiszen a késlekedésen emberéletek múlhatnak. Hajdúhadházon már jó ideje nem a partatlan, értelmetlen viták jellemzik a testületi döntéshozást sem, de egy-egy testületi ülés összehívásának és lebonyolításának szabályait figyelembe véve, több napról beszélünk bármilyen döntés meghozása esetén is. Erre most sem időnk, sem lehetőségünk.

A 2011-es katasztrófavédelmi törvény rendelkezéseinek megfelelően, veszélyhelyzet időszakában a települési önkormányzat képviselő-testületének feladata és hatáskörét a polgármester gyakorolja.

Azonban elköteleztettek vagyunk a demokratikus berendezkedés mellett, a törvényi felhatalmazás ellenére valamennyi döntés és annak indoklása egyeztetésre kerül, telefonon vagy elektronikus levelezéssel a képviselő-testület tagjaival.

ÁTALAKULÓ TÁMOGATÁSI RENDSZER

Most egyre többen érzik azt, hogy külső segítségre szorulnak. Egyre többen fordulnak az Önkormányzathoz.

Szociális területen a támogatási rendszer átalakításához kezdtünk. Azok a helyi lakosok életét segítő támogatási formák, amelyek évek óta jól működnek városunkban, most átmeneti jelleggel felfüggesztésre kerültek. Hangsúlyozom, a rendelkezésre álló információk alapján egy rövid, átmeneti időszokról beszélünk.

Az alapvető célok, a jövőkép nem változott, de március eleje óta egy új probléma is az életünk részévé vált, amely következtében most kénytelenek vagyunk változtatni, s a városi segítségnyújtás rendszerét újra gondolni és áttervezni. A hadházi emberek egy részének most másfajta segítségre lesz szüksége. Most a rövid távú cél az lesz, hogy a munkájukat elvesztő embereknek segítsünk. Most az átmenetileg nehéz helyzetbe kerülő embereknek kell segítenünk.

Élelmiszerraktárt hozunk létre, védőeszközöket gyártunk és vásárolunk, ezekre is szükség lesz az előttünk álló időszakban.

POLGÁRMESTERI BESZÁMOLÓ

ÉLELEMTERMELÉS

Fontossá, a jelenleginél sokkal fontosabbá kell, hogy váljon életünkben az élelem megtermelése.

Erről már régóta beszélünk, az elmúlt években városi szinten komoly lépéseket is tettünk, gondoljunk csak a legeltetés lehetőségére, a városi állatállomány növelésére, a vágóhídra, a húszemre, a Hadháztáji termékek körére, a szőlő- és gyümölcs-termesztés népszerűsítésére, a szociális földprogramra. Önkormányzatként is igyekszünk még több élelmet termelni. Az eddigi termelő tevékenységünket bővítjük, burgonyát ültettünk, s bárányok felvásárlásával többszörösére növeljük a vágóállat állományt, amelyet a városi húszem hasznosít majd.

S kiemelt feladatunk azt elérnünk, hogy a hadházi emberek közül, akinek csak lehetősége van a saját háza körüli kertjében, az termeljen élelmet!

Teljes önellátásra sem városi, sem az egyén szintjén nem lehet berendezkedni, de ha bármit is megtermelünk magunknak, azzal csökkentjük a kiszolgáltatottságunkat. A ház körüli veteményes, a konyhakert biztosan fel fog értékelődni! Eddig is több programmal próbáltuk ezt a folyamatot segíteni, most bővítjük a szociális földprogramot, amivel szeretnénk minél több embert elindítani azon az úton, amelyen járva egy kis munkával és odafigyeléssel saját zöldséget és gyümölcsöt tehetnek a család asztalára.

HADHÁZ ÉPÜL

A városi beruházásokat és fejlesztéseket nem állítottuk le! A legtöbb esetben erre lehetőség sincs, hiszen a pályázati források felhasználása határidőkhöz kötött, s Hajdúhadház Város Önkormányzatának szerződésben vállalt kötelezettségei vannak. Ezek kötnék bennünket, s be nem tartásuk anyagi károkat okozna városunknak.

S az is fontos, hogy az építőipari cégeknek legyen munkája, a dolgozóik ne veszítsék el az állásukat. Ennek megfelelően folyamatosan épül a temető kerítése, sőt hamarosan be is fejeződnek a munkálatok. A szennyvízberuházás is folytatódik, bár minimális csúszással valószínűleg számolnunk kell. A Vágóhíd energetikai fejlesztése folytatódik, hamarosan felkerülnek a napelemek az épület tetejére. A hűtőház építése is befejezéséhez közeledik. A kondipark mellé szerződésben foglalt kötelezettségünknek megfelelően

járdát, kerékpártárolót és parkolót építünk. Egy zártkerti program keretében út és elektromos hálózat fejlesztés kezdődik a Gáborkertben.

Folytatódik a parkosítás, folytatjuk a múlt évben indított faültetési programot, most is azon dolgozunk, hogy nyár elején virágba boruljanak a közterületeink.

Hajdúhadház minden életünket negatívan befolyásoló egyéb probléma és nehézség ellenére tovább épül!

TISZTELET A BÁTRAKNAK!

Ebben az évben máshogy emlékeztünk. A megszokott helyen, de nem a megszokott módon. Szívünk minden szeretete némi félelemmel keveredett, de a remény, a bizakodás és a hála is ott volt lelkünkben. Így emlékeztünk a márciusi ifjakra, a magyar honvédekre, a forradalom és a szabadságharc hőseire, 1848 Magyarországra, s városunk szülöttére, Szilágyi Dánielre.

Világjárvány van. A koronavírus terjed és egyre több áldozata van. Március 11-én kormányrendelet született a veszélyhelyzet kihirdetéséről. Az Operatív törzs ajánlását elfogadva a március 15-i rendezvény városunkban is elmaradt.

A rendezvény elmaradt, az emlékezés nem. Szilágyi Dániel szobránál és a főtéri parkban napokkal az ünnep előtt hurkapálcára tűzött magyar zászlócskák, kokárdák és kis huszárok jelezték, hogy közeleg a magyarság egyik legszebb ünnepnapja.

Mint minden évben, most is szorgos óvodások, iskolások festették, rajzolták a nemzeti színű díszeket, ezzel is készülve az ünnepre. A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat, a Hajdúhadházi Református Egyházközség és Hajdúhadház Város Önkormányzata közösen szervezte a megemlékezést. A Rózsai Tivadar Református Általános Iskola és Óvoda 6.a osztályos tanulói műsorral készültek. Sajnos az élet átírta a forgatókönyvet.

A méltó emlékezés azonban nem maradt el. Korábban az óvodások és iskolások tanórai keretek között elevenítették fel a nap eseményeit és beszéltek meg annak jelentőségét.

Március 15-én kilenc órakor a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat nevében Pajna Zoltán elnök illetve, Bulesu László és Tasi Sándor alelnökök, a Hajdúhadházi Református Egyházközség nevében Kovács Zoltán vezető lelképásztor és Kovácsné Takács Emese lelképásztor, valamint Hajdúhadház Város Önkormányzata nevében Csáfordi Dénes polgármester helyezte el az emlékezés virágait Szilágyi Dániel szobránál. Aztán a nap folyamán érkeztek még mások, lakosok, önkormányzati képviselők. Nem együtt, nem szervezeten, de méltósággal emlékezve.

ÁLLAMI KITÜNTETÉSBEN RÉSZESÜLT HAJDÚHADHÁZ POLGÁRMESTERE

Március 15-én, a nemzeti ünnepen, Áder János, Magyarország köztársasági elnöke a miniszterelnök előterjesztésére a Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozata kitüntetését adományozta Csáfordi Dénesnek, Hajdúhadház polgármesterének.

Minden évben március 15-e az a nap, amikor átadják a legmagasabb magyar állami kitüntetéseket. 2020-ban, Csáfordi Dénes, Hajdúhadház polgármestere hatalmas elismerésben részesült, hiszen a város érdekében végzett érték- és közösségteremtő településvezetői munkája elismeréseként a Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozata kitüntetését kapta.

Állami kitüntetés annak adományozható, aki a független és demokratikus Magyarország érdekében

valamint támogatásában kimagasló érdemeket szerzett, a nemzet szolgálatában, az ország fejlődésének elősegítésében, a haza érdekeinek előmozdításában és az egyetemes emberi értékek gyarapításában kimagasló és példamutató tevékenységet végzett.

(A kitüntetettek névsorát az ünnep alkalmából nyilvánosságra hozták, de a kitüntetések átadását későbbre halasztották a kialakult járványügyi helyzetre való tekintettel.)

HAJDÚHADHÁZ CÍMERE IS FELKERÜL AZ ORSZÁGHÁZRA

A Nemzeti Összetartozás Évében módosul az Országház homlokzatán levő mészkőből készült címergaléria. Hajdúhadház és további százhusz település címere kerül fel a Parlament épületének külső homlokzatára.

Az Országház építésekor a homlokzatot összesen 386 címerrel díszítették. Az ország címere mellett az országrészek és társ-országok, valamint – gyakori ismétlődésekkel – a törvényhatóságok (vármegyék és egyes városok) mészkőből faragott jelvényei sorakoztak, ezzel szimbolizálva azt, hogy a törvényhozás palotája az egész ország háza. A címerek gyakorisága azonban nem egyforma, vannak amelyek tízszer, esetleg háromszor szerepelnek, míg mások egyszer sem. Ezt az állapotot akarják megszüntetni, s a hiányzó címereket pótolni.

A címergaléria június 4-ig tervezett megújulása után, az épület fő párkánya alatt a vármegyék címere kétszer, valamennyi település címere egyszer szerepel majd.

NÉHÁNY GONDOLAT A JÁRVÁNYHELYZET BIZONYTALANSÁGÁBAN

Régen is voltak járványok, de azok után is mindig volt erő az újrakezdésre.

Például 1739-ben nagy pestisjárvány söpört végig Hadházon. Ahogyan akkor-tájban nevezték, a feketehalál alaposan megtizedelte a lakosságot. Néhány nap alatt egész családok váltak a kór áldozatává. 1831-ben nagy kolerajárvány pusztított, tíz évvel később pedig skarlátjárvánnyal kellett szembenézni. 1849 őszén a szabadságharc leverésére beözönlő cári csapatok ismét jelentős kolerajárványt hagytak maguk után. 1873-ban a városban ismét felütötte fejét a kolera. A további járványok kezelésére 1894-ben a város, a vasútállomás túloldalán felépíttette a járványkórházat. A későbbi időkben szerencsére a nagyobb járványok elkerültek városunkat, így később ez a kórház az első világháború sebesültjeinek gondozásában vállalt szerepet.

A mostani időben ismét minket is érintő komoly vilá járvánnyal kell megbirkóznunk. A fertőzésnek még a kezdetén vagyunk, ugyanakkor a modern világunkban a koronavírus hatása beláthatatlannak tűnik. Hogy ebből mennyit kell elszenvednünk, azt jelenleg senki sem tudja megjósolni. Ma már azonban a fejlett orvostudomány-

tól lényegesen nagyobb oltalmat remélhetünk, és a hírközlő eszközök naprakész tájékoztatása is rendelkezésünkre áll. Világszerte szakemberek csoportjai tesznek olykor emberfeletti erőfeszítéseket az új járvány megfékezésére. Konkrét iránymutatások, javaslatok sokasága hangzik el, mégis az a mindennapi ember érzése, hogy a kutatók a sötétben tapogatóznak.

A bizonytalanság félelmet hordoz, és ezzel kell szembenéznünk. Ez a szorongató érzés semmiképpen sem kötheti meg a védekezésre vágyó kezünket. Ebben a kritikus helyzetben csak egyetlen lehetőségünk marad, az hogy pontosan betartjuk az illetékes szakemberek ajánlásait. Persze ezek a korlátozások sok-sok embernek megbolygatják, sőt felborítják a megszokott mindennapi életét. Kellemetlenséget, lemondást, különleges áldozatvállalást jelentenek. Ugyanakkor, ezzel a rendkívüli helyzettel a legkisebb mértékben sem szabad visszaélni. Nem lehet helye az elferdített információknak, a korlátozott együttélési szabályok lekicsinylésének, vagy az emberbaráti segítségnyújtás visszatartásának.

Főként az idősebb korúak, ha csak meglehetik, most ne hagyják el az otthonukat, így szól az általános felhívás. A helyhez kötöttség a mozgékonyak számára komoly korlátnak, olykor büntetésnek tűnhet, ezért lényeges, hogy a tétlenség kényszere helyett a helyhez kötött emberek keressenek maguknak értelmes elfoglaltságokat. Adott a lehetősége a tavaszi kertészkedésnek, a

nagytakarításnak, az otthoni ételkészítésnek és a megannyi eltervezett, de soha meg nem valósított apró házkörüli ten-nivalónak. Munka közben hamarabb telik az idő, és a sikerélmény mindig erőt ad a nehézségek elviseléséhez. Ha nincs unalom, akkor nem alakul ki a depresszió, az alkotó jellegű elfoglaltság közegében távol marad a szorongás és mérséklődik az ebből származó stressz kedvezőtlen hatása. Ép testben ép lélek, tartja a közmondás, és ennek a fordítottja is igaz. Ha kisimul a lelkünk, a testünk is könnyebben viseli el a megpróbáltatásokat. Ezért a panaszkodás és riogtatás helyett biztassuk, bátorítsuk egymást. Most igazán itt van az ideje a feladattudatnak és a felelősségérzetnek. Ez minden ember jól felfogott érdeke és egyben kötelessége. Ebben a járványos időszakban próbáljunk meg az eddigiek-nél türelmesebbek lenni, és ha úgy adódik, tanúsítsunk mások iránt nagyobb önmérsékletet. Mindannyiunk közös érdeke a rendkívüli helyzet elfogadása. Ha a központi iránymutatásokat maradéktalanul betartjuk, akkor valamennyivel nyugodtabbak lehetünk, hiszen ami rajtunk múltott, azt megtettük. Ami ezen túlmutat, ahhoz már kevés az óvatosság és az emberi összefogás. Megmarad azonban a remény, hogy ebből a nehéz helyzetből is biztosan lesz majd kilábalás, ami mindig új erőt ad a számunkra.

Hadházy Jenő

KIJÁRÁSI KORLÁTOZÁS VAN ÉRVÉNYBEN

A koronavírus terjedése elleni hatékonyabb védekezés jegyében Magyarország egész területére kijárási korlátozást vezettek be. A korlátozás március 28. napjától április 11-ig érvényes.

A lakóhelyet csak munkavégzés vagy az alapvető szükségletek ellátása céljából lehet elhagyni. Az élelmiszerboltok, a gyógyszertárak, piacok és drogériák továbbra is lá-

togathatóak. Továbbra is érvényben van, hogy a nyilvános helyeken tartani kell egymástól a másfél méteres távolságot. A 65. életévüket betöltött személyek, akik a vírussal kapcsolatosan rendelkezése álló információk alapján talán leginkább veszélyben vannak, a védelmük érdekében csak 9:00 és 12:00 óra között kereshetik fel az élelmiszerüzleteket és a gyógyszertárakat. Ebben az időszakban mások ezeket a helyeket nem látogathatják.

A kijárási korlátozás természetesen nem vonatkozik a munkavégzésre. Munkahelyekre lehet menni, az őstermelők végezhetik a tavaszi munkákat, a zártkertek művelhetők, hiszen az élelemtermelés is fontos. A cégek és vállalkozások is működhetnek.

S a szülők, nagyszülők segítése is mindannyiunk kiemelt feladata most, így természetesen az ehhez kapcsolódó mozgásokra, szükség esetén utazásokra sem vonatkozik a korlátozás.

KULTURÁLÓDNI BÁRHOL, BÁRMIKOR, A FOTELBŐL IS LEHET

A művelődési ház és a könyvtár is bezárta kapuit. De ha belegondolunk, s utánanézünk, számos lehetőséget találunk, hogy otthonunkból érjünk el múzeumokat, kiállításokat és akár könyveket is.

Március 17-től ideiglenesen bezárta kapuit a Csokonai Művelődési Ház, ami számos hadházi rendezvény és program helyszínéül szolgál. Határozatlan ideig a Földi János Könyvtár sem látogatható. Ez azonban senkit ne tántorítson el az olvasás örömétől és a kulturális programoktól! Olvasni bárhol, bármikor lehet. Ugyan most könyveikért nem lehet elmenni könyvtárba, de sokaknak az otthoni könyvespolcon is sorakoznak az olvasásra várakozó történetek, illetve az interneten is mindenki talál kedvére való olvasmányokat.

A leghíresebb múzeumok is látogathatók online ebben az időben úgy, hogy még a kanapét sem kell elhagyni miattuk. A magyarországi múzeumok közül a Déry Múzeum, a Szépművészeti Múzeum, a Magyar Nemzeti Múzeum, a Petőfi Irodalmi Múzeum, a Magyar Népi Iparművészeti Múzeum, az Országos Széchényi Könyvtár, a Magyar Nemzeti Galéria hozzható el az otthonokba, valamint számos külföldi mú-

zeumba is betekintést nyerhetnek, ilyen például a British Múzeum, Guggenheim Múzeum New Yorkban, a Nemzeti Művészeti Galéria Washington-ban, az Országos Múzeum Párizsban, a Nemzeti Modern és Kortárs Művészeti Múzeum Szöulban, a Pergamon Múzeum Berlineben, a Van Gogh Múzeum Amszterdamban és az Uffizi Galéria Firenzében.

Tartalmas otthoni időtöltést kívánunk!

Imádkozunk otthon,
hogy később újra
együtt imádkozhassunk!

VIGYÁZZUNK EGYMÁSRA!

Hajdúhadház

KATONAI RENDÉSZEK HAJDÚHADHÁZON

Katonák is teljesítenek járőrszolgálatot városunkban. Aktív jelenlétükkel a rendet és közbiztonságot fenntartó rendőrség és őket segítő polgárőrség munkáját támogatják.

Több településen megkezdte a járőrözést a Magyar Honvédség. Ennek elsődleges célja a lakosság biztonságérzetének növelése, a katonai erők láthatósága, ezáltal a közbiztonság, közrend fenntartásának támogatása. A katonák vigyáznak ránk és segítenek bennünket, áldozatos és fáradhatatlan munkájuk során a legnagyobb körültekintéssel, a katonai rendészeti utasítások betartásával, a rendőrséggel együttműködve hajtják végre feladatukat.

MARADJ OTTHON!

Hajdúhadház

RENDKÍVÜLI SZÜNET A BÖLCSŐDÉBEN ÉS AZ ÓVODÁBAN

Az iskolai oktatás terén bekövetkező változások után, az Operatív Törzs ajánlásait figyelembe véve, s a helyi lakosok érdekeit messzemenőig szem előtt tartva, március 16-tól rendkívüli szünetet rendeltek el a bölcsődében és a város óvodáiban.

A koronavírus terjedése csak akkor lassítható, ha csökken a személyek közötti érintkezések száma. Csáfordi Dénes, városunk polgármestere a Hajdúhadházon bölcsődei és óvodai ellátást végző intézmények esetében 2020. március 16. napjától visszavonásig rendkívüli szünetet rendelt el. Az intézmények ügyeleti rendben működnek tovább, az igénylőknek gyermekfelügyeletet biztosítanak kis létszámú csoportokat kialakítva.

A rendkívüli szünet ideje alatt, igény szerint a gyermekétkeztetést mint szünidei étkeztetést (napi egyszeri melegétel) az önkormányzat biztosítja, egyszer használatos dobozban.

IDEIGLENESEN BEZÁRT A VÁROSI PIAC

Életünkben a jó minőségű helyi élelmiszerek, a helyben termelt zöldség, gyümölcs, s a mezőgazdasági termelő munka egyre jelentősebbé válik.

Elindult egy folyamat, aminek a járvány időszakában nem szabad megállnia, sőt még ha lehet, gyorsabb ütemben kell erősödnie. Ehhez szükség van a hadházi termelői piacra is. 2020. március 24. napjától, átmeneti jelleggel mégis

kénytelenek voltunk bezárni, mert a koronavírus terjedése szempontjából a változatlan formában történő működtetése hatalmas veszélyt jelentett volna. Az újranyitás lehetőségét folyamatosan vizsgáljuk. Addig is hiszem, hogy a helyi termelőket mindenki el tudja érni városunkban, s ha egy-egy jó gondolattal megkeresnek bennünket, egyedi megoldásokra is nyitottak vagyunk.

A régi vadás Csárda épületében kialakított Hadháztáji Bolt továbbra is nyitva van, folyamatosan bővülő árukészlettel várja vásárlóit, hétfőtől péntekig 7-18 óráig, szombaton 7-12 óráig.

BEZÁRTAK A JÁTSZÓTEREK ÉS A SPORTPARKOK

A vírus terjedésének lassítása, s a tömeges megbetegedések elkerülése érdekében Csáfordi Dénes polgármester elrendelte a játszóterek, illetve a közelmúltban épült skatepark és a kondipark bezárását.

Itt a tavasz, az idő gyönyörű, városunk néhány szép közösségi tere azonban egy ideig nem használható. Ezek azok a helyek, ahol sokan találkozhatnak, ahol a gyerekek együtt játszhatnak, a fiatalok együtt sportolhatnak. Jelenleg, a járvány időszakában az sem jó, ha bármilyen tevékenységet csoportosan végzünk, s ezeken a helyeken ráadásul a játékok és a telepített sporteszközök felületén napokig életben maradna a vírus. Az eszközök folyamatos használata, még napi fertőtlenítés mellett is komoly veszélyforrás lenne, ezért született döntés a bezárás mellett.

A létesítményeket folyamatosan ellenőrzi a rendőrség és a polgárőrség. Az azonban egyértelműen kijelenthető, városunk

lakossága betartja az új szabályokat, intézkedni senkivel szemben sem kellett.

A mozgásra és a sportolásra szükség van, de erre most mindenkinek családi körben és elsősorban otthonában van lehetősége. A különböző videómegosztó oldalakon rengeteg edzésprogram van, melyek a szobában és a kertben is elvégezhetők. A sport köztudottan erősíti az immunrendszert, melynek védelme most kiemelten fontos mindannyiunk számára.

A KORONAVÍRUSRÓL ÁLTALÁBAN

A leghitelesebb forrás, ahol tájékozódhat és a legfrissebb információkat olvashatja a koronavírussal és a járvány terjedésével kapcsolatban, az a www.koronavirus.gov.hu oldal. A Nemzeti Népegészségügyi Központ koronavírussal kapcsolatos lakossági tájékoztató zöld számai, melyek ingyenesen hívhatók: 06-80-277-455 és 06-80-277-456.

Az újfajta koronavírus okozta megbetegedés leggyakrabban enyhe tünetekkel jár, láz, köhögés, légszomj, izomfájdalom és fáradékonyság jelentkezhetnek. Ritkábban súlyos kórforma alakulhat ki, ami tüdőgyulladással, heveny légzési elégtelenséggel, vagy akár szepszissel (vérmérgezés), keringési vagy több szervi elégtelenséggel járhat.

Azoknál a betegeknél alakul ki gyakrabban súlyos, akár életveszélyes állapot, akik vala-

milyen krónikus alapbetegségben (magas vérnyomás, szív- és érrendszeri betegség, cukorbetegség, májbetegség, légzőszervi betegség, daganatos betegség) szenvednek.

A vírus leginkább cseppfertőzéssel terjed: köhögéssel, tüsszentéssel, kilégzéssel kerül a környezetbe, majd a közelben tartózkodó másik emberre. Fertőzött felületek és tárgyak megérintésével a vírus a kézre kerülhet, az arc, a száj, az orr érintésével

bejuthat a szervezetbe.

Egyelőre nem ismert, hogy pontosan mennyi ideig marad fertőzőképes a vírus a felületeken, annyi azonban bizonyos, hogy az egyszerű fertőtlenítőszerrel elpusztítható. A legfontosabb a gyakori és alapos szappanos kézmosás, vagy legalább 60% alkoholtartalmú kézfertőtlenítő használata.

Ha az új koronavírus okozta megbetegedés tüneteit tapasztalja és találkozott olyasvalakivel, akitől elkaphatta a fertőzést, **minél hamarabb kérjen telefonos segítséget, haladéktalanul hívja fel háziorvosát!** A háziorvos feltett kérdéseire adott válaszai megerősíthetik vagy kizárhatják a fertőzés gyanúját.

(forrás: koronavirus.gov.hu)

A koronavírus tipikus tünetegyüttese:

LÁZ + SZÁRAZ KÖHÖGÉS + FÁRADÉKONYSÁG

Ha ezeket tapasztaljuk,

- **TELEFONON** szóljunk a háziorvosnak
- ha gyanú merül fel, elvégzik a vizsgálatot, vagy a mentők mobil eszközkel, vagy kijelölt kórházban

Ha pozitív a koronavírus-teszt, és

ENYHÉK

A TÜNETEK:

- nem kell intézménybe vonulni
- de **kötelező otthon maradni**
- elkülönülve a családtagoktól

SÚLYOS

KÓRKÉPNÉL:

- külön kijelölt kórházak állnak rendelkezésre
- Budapesten és a vidéki infektológiákon

**TARTSUK BE A KIJÁRÁSI
KORLÁTOZÁSOKAT!**

VÁLTOZÁS A GYÓGYSZERTÁRAK MŰKÖDÉSÉBEN!

A GYÓGYSZERTÁRAKBAN MEGVÁLTOZOTT A VÁRAKOZÁS RENDSZERE. CSAK ANNYI VÁSÁRLÓ TARTÓZKODHAT A GYÓGYSZERTÁR ÉPÜLETÉBEN, AHÁNY GYÓGYSZERKIADÓ ABLAK MŰKÖDIK.

A korlátozásra plakát is figyelmeztet. Várakozni a patika bejárata előtt kell, természetesen betartva a személyek közötti legalább másfél méteres távolságot! A kijárási korlátozás vásárlók életkorára vonatkozó előírásai természetesen a gyógyszertárakat is érintik. 9:00 és 12:00 óra között kizárólag a 65. életévüket betöltött személyek mehetnek gyógyszerért, mindenki más csak 9 óra előtt, vagy 12 óra után mehet.

ORVOSI ÜGYELETI REND MÓDOSULÁSA

A betegek és az egészségügyi dolgozók védelme érdekében a járvány terjedésének időszakában változás állt be az orvosi ügyeleti rendben Hajdúhadházon. Szigorúbb intézkedések kerültek bevezetésre az egészségügyi ellátórendszer fenntarthatósága érdekében.

2020. március 16-tól a betegek egészségügyi ellátása csak akkor kerül elvégzésre, ha arra sürgős szükség miatt, tehát életveszély vagy tartós egészségkárosodás elkerülése érdekében kerül sor. Az orvosi ügyeletet ajtajai ebben az időszakban zárva vannak, az ambuláns ellátásra jelentkező betegek számára tábla jelzi az ápolói telefonszámot, a betegek ezen keresztül mondhatják el panaszukat. A felsorolt panaszok alapján az orvos dönti el, hogy sürgős ellátásról van-e szó. Indokolt esetben az ellátás megtörténik. Amennyiben sürgős, azonnali beavatkozást nem igényel a beteg állapota, a tanácsadást követően a beteget visszairányítják az otthonába. Ezek az intézkedések visszavonásig érvényben maradnak.

VÁLTOZÁS AZ ORVOSI RENDELŐK MŰKÖDÉSÉBEN!

Az egészségügyi ellátórendszer fenntarthatósága érdekében, a betegek és a szakemberek egészségének védelmében változások léptek életbe. A Hunyadi utca 1-3. szám alatti felnőtt háziorvosi rendelő és a Bocskai tér 9. szám alatti gyermekorvosi és védőnői szolgálat beltéri várakozó helyiségben legfeljebb 5 fő tartózkodhat. A többieknek az épületen kívül kell várakozni! Javasolt az előzetes időpont foglalás! Lehetőség szerint a telefonos, vagy elektronikus kommunikációt helyezzük előtérbe!

EGYSZERŰSÍTETT GYÓGYSZERFELÍRÁS ÉS GYÓGYSZERKIVÁLTÁS

Változtak a gyógyszerkiváltás szabályai a járványügyi helyzetre való tekintettel. Március 13-tól bárki kiválthatja hozzátartozója, barátja, ismerőse gyógyszereit. A rendelet szerint a kormány által kihirdetett veszélyhelyzetben a patikák a gyógyszer kiadását felírási igazolás és meghatalmazás nélkül is teljesítik azon személy részére, aki közli a beteg TAJ-számát, és saját személyazonosító adatait igazolja. A patikák csupán a gyógyszert átvevő személy adatait rögzítik, és kiadják számára a receptre felírt gyógyszereket. A hajdúhadházi orvosi rendelőkben a vényköteles, állandóan szedett gyógyszerigényeket elsődlegesen e-mail formában, másodlagosan telefonon jelezhetik a háziorvosok felé az alábbi tartalommal: név, születési dátum, gyógyszer pontos neve és adagja, adagolás, igényelt mennyiség.

Elérhetőség az eRecept felírásával kapcsolatban:

Dr. Drimba-Vincze Lilla:
drivipharma@gmail.com

Dr. Holhós-Kovácsné dr. Simon Diána Éva:
recept.hajduhadhaz@gmail.com

Dr. Rácz Attila:
raczdoktor4242@gmail.com

Dr. Mándi László:
06 52 582 363

Dr. Hagymásyné Dr. Gál Zsuzsanna:
aesculapiusgyermek@gmail.com

Dr. Erdős Andrea:
andrea720130@gmail.com

A rendelő bejárata mellett elhelyezett postáládába is be lehet dobni az azonos tartalommal megírt igényt, de az elektronikus igénylés gyorsabb.

Az eReceptet ugyanúgy csak egyszer lehet kiváltani, mint a papírvényt, és érvényességi ideje is ugyanúgy három hónap.

HÁZIORVOSOK

Dr. Mándi László

06 52 582 363, drmandi@freemail.hu

Rendelési idő: hétfő: 14:00-18:00,
kedd: 8:30-12:30, szerda: 12:30-16:00,
csütörtök: 7:00-11:00, péntek: 12:30-18:00

Dr. Drimba-Vincze Lilla

06 52 278 067, drivipharma@gmail.com

Rendelési idő: hétfő: 8:30-12:30,
kedd: 14:00-18:00, szerda: 7:00-11:00,
csütörtök: 12:30-16:00, péntek: 7:00-12:30

Dr. Holhós-Kovácsné Dr. Simon Diána Éva

06 52 278 037, recept.hajduhadhaz@gmail.com

Rendelési idő: hétfő: 7:00-11:00,
kedd: 12:30-16:00, szerda: 8:30-12:30,
csütörtök: 14:00-18:00, péntek: 8:00-12:00

Dr. Rácz Attila

06 52 384 065, raczdoktor4242@gmail.com

Rendelési idő: hétfő: 12:30-16:00,
kedd: 7:00-11:00, szerda: 14:00-18:00,
csütörtök: 8:30-12:30, péntek: 12:30-18:00

GYERMEKORVOSOK

Dr. Erdős Andrea

06 52 384 959, andrea720130@gmail.com

Rendelési idő: hétfő: 13:00-16:00,
kedd: 8:00-12:00, szerda: 13:00-16:00,
csütörtök: 8:00-12:00, péntek 13:00-16:00

Dr. Hagymásyné Dr. Gál Zsuzsanna

2020. június 1-ig nem rendel, betegei Facebook közösségi oldalán tudják elérni. A rendelőben Dr. Erdős Andrea helyettesíti.

VÉDŐNŐK

Területi védőnők

06 52 384-511, vedonok.hadhaz@gmail.com

Kovács Diána Fanny iskolavédőnő

06 20 322 5625, kovacsdiána1995@gmail.com

Gyarmatiné Toronyi Edit iskolavédőnő

06 30 327 7487, gytediktke@gmail.com

Három generációval az egészségért program Hajdúhadházon és Hajdúsámsonban

2019 nyarán indult Hajdúhadház Város Önkormányzatának és Hajdúsámson Város Önkormányzatának közös, „Három generációval az egészségért program” címen meghirdetett egészségmegőrző és egészségfejlesztő nyertes pályázata „Hajdúhadház - Hajdúsámson praxisközösség az egészség védelméért” címen. Pályázati azonosító: 165/AEEK/23788/2019

Az előzményekben beszámoltam a pályázatunk céljairól és szerkezeti felépítéséről. Jelen cikkben szeretném kifejtetni, hogyan is dolgozunk ebben a programban, és fél év alatt mennyire sikerült megvalósítani a kitűzött céljainkat, mit csinálnak a szolgáltatók, milyen eszközfejlesztést hajtottunk végre.

A praxisközösség kiemelt hangsúlyt fektet a gyermekek egészségének megőrzésére, karbantartására:

Támogatjuk az egészséges táplálkozást és a gyermekkori elhízás megelőzését. Védőnők és dietetikus segítségével előszűrést és kiscsoportos interaktív foglalkozásokat végzünk az iskolákban. Mentálhigiénés előadásokat tartanak, külön hangsúlyt fektetnek az elhízás és a dohányzás megelőzésére, a mozgás fontosságára, a drogok veszélyére. A dohányzásról való leszokás támogatásával kapcsolatos programokat valósítanak meg, és egyéb, az egészséges életmóddal kapcsolatos tudnivalókra hívják fel a figyelmüket.

Gyógytornászaink segítségével pedig örömteli mozgásos foglalkozások történnek.

A közösen kiszűrt esetekhez szükség szerint pszichológus segítségét is igénybe vehetik a gyermekek.

Amennyiben az indokolt, fizikális vizsgálatok is történnek, az általános állapot felméréséhez szükséges vérvételt is fel tudjuk ajánlani, esetlegesen pedig egyéb szakemberekhez vagy szakorvosokhoz is irányítjuk a kis pácienseinket.

A pályázók által ellátandó 40-65 év közötti férfiak és nők körében szelektív és célzott prevenció feladatokat valósítanak meg az előírt dokumentációs rend szerint:

Szív- és érrendszeri megbetegedések rizikófaktorainak (beleértve pl.: a magas vérnyomást, magas vérzsírszintet, a Boka-kar index mérést az érlelmeszesedés számszerű meghatározásához, pitvarfibrilláció (szívizomremegés) szűrést, a dohányzás és az alkoholfogyasztás mértékét) azonosítása, rögzítése.

55 év felett az érlelmeszesedés következtében fellépő szellemi leépülésnek a szűrése, okainak felderítése, és a teendők meghatározása is feladatunk, illetve korrekciós javaslatokat tudunk adni, és a kivizsgálás lehetőségét.

A szellemi leépülés szűrése mellett a boka-kar index mérés az általános érlelmeszesedés fokát határozza meg.

A szív-és érrendszeri megbetegedések rizikófaktorainak értékelése és a kockázati szint meghatározása alapján javaslatot teszünk bizonyos orvosi vizsgálatok elvégzésére és életmódbeli változtatások megfigyelésére.

A kockázati szintnek megfelelő javaslatok nyújtunk, például „mozgásgyógyszer”, dohányzásról leszokás támogatás, dietetikai tanácsadás, gyógyszeres intervenció, alkohol problémák kezelése. Feltárjuk az alkoholfogyasztási szokásokat, értékeljük, szükség szerint vázoljuk a következményeit, valamint felajánljuk szakember segítségét.

A betegeknek a gyógyszeres terápiáját áttekintjük, a gyógyszeresedés rendszerességének javításával, az életmód változtatás támogatásával segítjük elő az egészségüket, hogy aktívak és kevesebb problémával terhelt hosszabb életűek legyenek.

Új, a megelőzést és a gondozást támogató orvostechnikai eszközök alkalmazásával segítjük, hogy pácienseink egészségesebbek legyenek. Rendelőben és az otthonaikban is tudjuk ezen műszereinket használni. (pl. digitális vérnyomásmérő, digitális vércukormérő, ABPM, spirométer,

CO-mérő, Holter EKG).

A pitvarfibrilláció (szívizomremegés) szűrése főleg a stroke megelőzésére szolgál. Háziorvosi indikálás alapján célzott kardiológiai, érsebészeti konzíliumot vehetnek igénybe a kiszűrt páciensek. Az új, transtelefonikus műszereink segítségével az adatokat akár online is beküldhetjük a specialistákhoz annak eldöntése végett, hogy van-e sürgős teendőnk vagy nincs, illetve terápiás javaslatokat is közvetlenül kaphatunk.

Nagyon fontos feladatunk a lakosság mozgósítása a népegészségügyi szűrővizsgálatokon való részvételre, mivel meglehetősen alacsony a lakossági részvétele ezeken az életmentő szűréseken. Ezekkel a szűrésekkel pedig életet tudunk megmenteni!

A szervezett, célzott népegészségügyi szűrővizsgálatok keretében nagyon fontos az előszűrésen való részvétel, a méhnyakszűrésen való részvétel, a vastagbéliszűrésen való részvétel, illetve a lakosság ez irányú felvilágosítása és mozgósítása!

Indokolt esetben lehetőségünk nyílt az alacsony sugárdózisú CT vizsgálattal történő tüdőrák szűrésen való részvételre.

A pályázók együttműködési feladatai:

Együttműködésünk a szív-keringési betegségek és a daganatos betegségek szakellátási szolgáltatásait nyújtó intézményekkel, az alapellátás további szereplőivel, az EFI-vel, a gyermek egészségügyi szakellátás szakembereivel, külsős szakemberekkel nagy jelentőséggel bír a betegségek felkutatásában, az egységes betegutak kidolgozásában és a gyógyításban. Ezek a megállapodások a gördülékenyebb betegellátást hivatottak szolgálni. A transtelefonikus konzílium és diagnózis elérhetősége a sürgősségi esetekben és a bizonytalan esetekben jelenthet komoly segítséget.

A konzorciumi tagok havi rendszerességgel összeülnek és értékelik az eddig végzett munkájukat, átbeszélik a problémás eseteket és közös megoldási javaslatokat dolgoznak ki.

Szorosan együttműködünk területen működő Egészségfejlesztési Irodával. Ösztönözzük a lakosságot, hogy vegye igénybe az Egészségfejlesztési Iroda szolgáltatásait.

Együttműködünk a területen működő szociális szolgáltatókkal, a feladatok hatékony ellátása érdekében.

Feladataink hatékonyságának növelésére a pályázat lehetőséget biztosított eszközbeszerzésre.

Ennek keretén belül vásároltunk pl. Boka-kar index mérésre alkalmas eszközt, 24-órás ABPM vérnyomás mérésre alkalmas eszközt, telemedicina alkalmas spirométer (légzésfunkció mérő), telemedicina alkalmas EKG készüléket, kilégzett levegő CO mérőt, mely a dohányzás károsító hatását méri, olyan EKG készüléket mely 24 órás monitorizálásra képes a beteg otthonában.

Az életmódváltást segítő programjaink megvalósítása a külsős szakemberek (gyógytornász, dietetikus, egészségpszichológus és védőnő) bevonásával pedig új lehetőségeket is biztosítanak városaink lakosai számára.

Fél év alatt a vállalt tevékenységek 65%-át sikerült teljesíteniünk.

Ez ugye bizakodásra adott okot, hogy az időarányos teljesítés alapján teljesíteni tudjuk a vállalt feladatokat a pályázat befejezésének idejére, 2020. június 30-ra. A januári és februári adatok szintén ezt támasztották alá.

Azonban a koronavírus, mint mindenhol, nálunk is közbeszólt és megakasztotta a munkánkat. Március és április hónapokra volt betervezve például a nagylétszámú, közösségi tereken szervezendő egészségfejlesztő, egészség karbantartó rendezvényeink. Ezeket, mint megannyi más pályázati tevékenységünket is sajnos fel kell függesztenünk bizonytalan ideig. Ezen programok a mutatóinkat érdemben nem fogják befolyásolni, azaz teljesítjük a vállalt feladatokat, de szegényebbek lesznek a városaink néhány jó hangulatú nagy rendezvényével.

Jelen esetben a legfontosabb, hogy mindenki vegye komolyan a minket is fenyegető világjárványt! Mindenki tartsa be a válságstáb utasításait, vigyázzunk magunkra és egymásra is, mivel ilyen súlyos egészségügyi vészhelyzetnek száz éve nem volt kitéve az emberiség!

Dr. Hagymásy György

A MENTÁLIS JÓLLÉT A TÉT!

Hajdúhadház Város Önkormányzata által vezetett konzorcium (4242 Hajdúhadház, Bocskai tér 1.) és az AESCULAPIUS – 2000 Bt. (4242 Hajdúhadház, Hunyadi u. 1-3.) konzorciumi tag együttműködésében megvalósuló EFOP-1.8.20-17-2017-00034 azonosítószámú „A mentális egészség fejlesztése Hajdúhadház városában” című projekt keretében, a második mérföldkő dátumáig (2019.06.30.) megszervezésre kerültek programjaink. Egészségpszichológus, egészségügyi szociális munkás, valamint védőnő diplomával rendelkező szakemberek vezetésével számos csoport, klub sikeresen működik.

A Szülőklub foglalkozásain nagy hangsúlyt fektetünk a korai prevencióra, mely nagyon fontos a gyermek életminősége szempontjából, egyúttal számos előnnyel jár a szülők és az intézményes nevelés számára is. A mentális egészség kihat minden életterületre és befolyásolja a különböző készségek, képességek fejlődését. Ilyen például a szociális készségek és a tanulási teljesítmény is.

A Tartós munkanélküliek klubjában játékos feladatokkal, közösségi tevékenységekkel, helyzetgyakorlatokkal erősítjük az egyén megküzdő képességét annak érdekében, hogy az életét meghatározó helyzetekben sikeresen tudjon működni. Szélesítjük tájékozódási képességét, megismertetjük az igénybe vehető szolgáltatásokkal.

Az Egyszülős Családok Csoportjában fontos felismerés, hogy minél többet tudunk meg a problémáról, annál kevesebb a bizonytalanság, az előítélet, a hibás ismeret. A csoporttagok megtapasztalják, hogy nincsenek egyedül a nehéz helyzetben, nem kell

bűntudatban élni. A csoportban kialakuló kapcsolatok segítenek a mindennapi életben hatékonyan működni.

Pszichológiai tanácsadást biztosítunk egyéni és csoportos formában, a munkahelyi stressznek kitett dolgozók, a nehéz körülmények között élők, valamint a krízisben lévőek részére.

Magyarországon gyakori krónikus betegség a cukorbetegség, a daganatos-, a szív- és érrendszeri, az emésztőrendszeri, a látásszer- vi, a mozgásszer- vi és a légzőszervrendszeri megbetegedés. A Krónikus betegek hozzátartozói csoportjában tájékoztatjuk a résztvevőket a betegségek típusairól, kialakulásának okairól, tüneteiről, a terápiákról, a betegség lefolyásáról, a testi, mentális és lelki hatásáról. Értelmezésre kerülnek az egyéni, családi, közösségi és társadalmi kapcsolatok és folyamatok változásai. Játékos feladatokkal, közösségi tevékenységekkel ismerkednek meg a csoporttagok a hatékony együttműködés módszereivel. Helyzetgyakorlatokkal fej-

lesztjük a megküzdő képességet.

A Szülői készségek javítását célzó közösségi tevékenységek keretében működik a:

- „Te és Én biztonságban” – Felkészülés a fogamzásra, gyermekvárásra csoport, melynek célja az életkezdés-folyamatok mentális egészségtámogatása. A résztvevők szakszerű információt kapnak a szülés folyamatáról, a gyermekágyas időszakról, a baba körüli teendőkről és felkészülnek a szülői szerepre. A csoportfoglalkozások alkalmával növeljük a résztvevők pszichológiai tájékozottságát. Széles körben biztosítjuk a pontos és szakszerű tájékozódás lehetőségét, megismertetjük a szolgáltatásokat és a prevenció programokat.

„Hogy könnyebben meginduljon!” Szoptatás támogatás program keretében, tájékoztatjuk az édesanyákat az anyatejtel történő táplálás egészségre gyakorolt fontosságáról és a szoptatás technikájának elsajátításáról. Hiteles segítő tanácsadásokkal jelentősen csökkentjük a szorongást.

Az Egészségfejlesztési Iroda munkatársai Csúri Liselotte és Farkas Éva szeretettel várják a programjaink iránt érdeklődőket Hajdúhadház, Bocskai tér 1. szám alatt az Önkormányzat 20. számú irodájában, valamint a 06-52-583-417 telefonszámon, hétfőtől csütörtökig 8.00 és 16.00 óra, valamint pénteken 8.00 és 14.00 óra között, továbbá e-mail-en az efi@hajduhadhaz.hu címen.

KÉREK MINDENKIT, VEGYE KOMOLYAN A JÁRVÁNYVESZÉLYT, S CSELEKEDJEN FELELŐSEN A KIALAKULT HELYZETBEN!

Most mindenkinek be kell tartani az új szabályokat!
Mindannyiunk érdeke ez!

Akinek kell és aki tud, dolgozzon, aki nem tud, s akinek nem kell, az maradjon otthon!

A gyerekekre és az idősekre fokozottan figyeljünk!

Vigyáznunk kell magunkra!
Vigyáznunk kell egymásra!
Vigyáznunk kell szeretteinkre!

Csafordi Dénes
Hajdúhadház polgármestere

VESSÜNK! MIKOR ÉS HOGYAN?

Egy újabb rovattal jelentkezzünk Kedves Olvasóink számára. Olyan tanácsokkal szeretnénk szolgálni, mellyel hozzásegíthetjük, megkönnyíthetjük az otthoni konyhakertek kialakítását.

Ha visszagondolunk a nem is olyan távoli időkre, a vidéki ember számára természetes volt, hogy minden ételkészítéskor maga állított elő. A földeken gabonát vetett, a házi kiskertekben megtermelte a különböző zöldségeket, gyümölcsöket. Tyúkok adták a friss tojást, az ólban is mindig volt néhány malac. A módosabb gazdáknál tehén adta a friss tejet, amiből túrót, vaját csináltak. Ahogy múltak az évtizedek, megváltoztak a szokások. A tyúkudvar és veteményes helyét átvette a szépen gondozott pázsit. Sok embernek már nincs kedve, ideje a kiskertben kapálni, egyszerűbb és gyorsabb mindent beszerezni a piacokon, ételkészítésekben. Ezzel ugyan rengeteg időt megspórolhatunk, viszont kiszolgáltatottá is válunk egy olyan bizonytalan helyzetben, amiben most is vagyunk. Nem tudhatjuk milyen hatásai lesznek az ételkészítéssel a következő hónapok eseményei, de sokkal nagyobb biztonságban tudhatjuk magunkat, ha újra elkezdjük magunk megtermelni a család szükségleteit.

Még nemrég indult a kerti szezon, ezért még most sincs késő elkezdni otthon a kertben konyhakerti növényeket termesztani. Vannak olyan növények, amik már alacsony hőmérsékleten csíráznak, és fejlődésükhöz sem kell, sőt egyesek el sem viselik a magas hőmérsékletet (petrezselyem, répa, salátafélék, káposztafélék egy része). Mások kifejezetten igénylik a meleget (paprika, paradicsom, padlizsán, bab, uborka). Az sem mindegy, hogy a fejlődésükhöz sok fény kell, vagy kevesebb is beéri. Így vannak rövid, és hosszúnappalos növények. Például a sok fény hatására a hónapos retek hamar felmagzik.

Vannak időszakok, amik meghatározzák azt, hogy mikor mit lehet elvetni. Legkorábban vethető magok már február végétől: a petrezselyem, sárgarépa, spenót, sóska, borsó, retek. Amikor a talaj hőmérséklete eléri az 5-6 Celsius-fokot, jöhet a fejes saláta, cékla, hagyma, fokhagyma, mángold, saláta és káposztafélék. Április közepétől vethető az uborka, a tökfélék és a dinnyék, valamint a csemegekukorica. Április végétől, ha az időjárás nem jósol fagyokat, kiültethetők a paradicsom palánták és a melegigényes bafjattak. A májusi fagyosszentek elmúltát viszont érdemes megvárni, ekkor kerülhet sor a paprika, a padlizsán, zeller, dinnye, uborka, édesburgonya palánták kiültetésére. Nyáron csak akkor érdemes magvetésbe kezdeni, ha öntözni is tudjuk a kertünket, e nélkül nincs sok esély a sikeres termesztésre. Június végéig vethetők a tök, a dinnye, a téli retek és az őszi káposzták. Végül ősszel az áttelelő spenót, a

hagyma, a fokhagyma és a fejes saláta vethető. A vásárolt magvak csomagolóanyagán is feltüntetik a kedvező vetésidejt. A többnyire meglehetősen tág időtartománnyal kapcsolatban csak azt kell szigorúan venni, hogy előtte még ne és utána már ne kerüljön sor vetésre. A homokosabb talajok hamarabb melegeszenek fel, míg a kötöttebb, agyagos talajok később. A mag beáztatása vagy előcsíráztatása akkor célszerű, ha siettetni kell a kelést, például megkésített vetéskor, az elgyomosodás elkerülésére vagy korán támadó károsítók támadási idejének lerövidítésére. A vetés előtt a magvakat 6-8 órán át kell vízben tartani, a csíráztatási hőmérsékleten (borsó, bab, de lehet a petrezselymet, répát is).

Az előcsíráztatáshoz magvakat a legjobb kis vászon- vagy tüllzacskóba tölteni, bekötni, esetleg nedves homok közé rétegezni és a csírázáshoz kedvező hőmérsékleten tartani. Amint a fölrepedő héjú magvak egy-két százaléknál megjelennek az első kis, fehéres színű csírákezdemények, azonnal el kell kezdeni a vetést. Mindig nedves földdel kell takarni őket a kiszáradás ellen. Az így vetett magok (pl. uborka, tök) fokozottan érzékenyek a szárazságra és ezért rendszeres öntözéssel kell a nedvességet biztosítani. Vagy takarni a vetőágyat, fészket.

Lehet vetni sorba, legfőbb előnye, hogy a vetett mag mennyisége ilyenkor jól ellenőrizhető. A takarás, vagyis a takaróföld vastagsága pedig a kellő sortávolságokban húzott vetőbarázdák mélységével jól szabályozható. Keléskor, az egymás szomszédságában kelő magvak, egyesült erővel emelik a rájuk nehezedő takaróföldet, ezért kevesebb csíra pusztul el a befulladásból. A gyorsan csírázó, kelő saláta vagy retek vetőmagjához más ilyen növény magjából is bekeverve sorjelzőnek, a talajporhanyítás is könnyen elvégezhető és a kelés utáni gyomtalanítás is egyszerű. A sorba vetésnél a helyes sortávolságra és jó mélységben kihúzható vetőbarázdákba pergetve szórhatók el a magvak, a szóródásuk egyenletességét és sűrűségét folyamatosan ellenőrizve.

Lehet vetni fészkekbe, ami akkor indokolt, ha nagy tőtávolság szükséges; a babon kívül, a kabakosoknál, vagyis a tökféléknél, a dinnyénél és esetenként az uborkánál, valamint a csemegekukoricánál. A megfelelő sor- és tőtávolságok szerint hosszában és keresztben bevonalazott területen kellő mélységben kimélyített fészkek mindegyikébe több (2-5 szem) mag kerül, és majd kelés után ritkíthatók. Ilyen módon vethető fészkekbe a dísztök, a díszbab és a hajnalka. A vetés mélysége ál-

talában a mag átmérőjének a négy-ötszöröse is lehet. Száraz időjárásnál vagy nagyon laza talajba ennél sokkal mélyebben, csapadékos időben vagy erősen kötött talajon viszont ennél jóval sekélyesebben is lehet vetni. A tényleges vetési mélység tehát a vetőmag nagysága, a talaj kötöttsége és nedvességtartalma szerint határozható meg helyesen. A vetés sűrűsége alapvetően nehezen határozható meg. Arra kell ügyelni, hogy a kikelő növények ne gátolják egymás fejlődését. Sűrűbben vethetők a kelésük után még ritkítandó növények (paradicsom, paprika, illetve sárgarépa, petrezselyem, egyes egynyári virágok). A petrezselyem és répa kelését segíti a sorjába szórt kapor. A végleges tenyészterületükre kell vetni azokat a helybe vetendő növényeket, amelyeket nem szokás ritkítani (bab, borsó). Azzal is számolni kell, hogy szinte sohasem kelnek ki teljes számban az elvetett magvak. Érdemes 20 százalékkal több magot elvetni.

A vetés takarása sorba vetéskor gereblye háttával a legegyszerűbb úgy, hogy utána ezzel le is kell nyomkodni a földet. Nehéz, durva rögű talajon az elvetett magvakra finoman morzsolts nyirkos kerti földet vagy komposztkeveréket érdemes elszórni takaróként. Fészkekbe vetéskor a takarás kapával a legkönnyebb megütögetni. Utána a kapa lemezével ugyancsak enyhén lenyomkodható a takaróföld. Kabakosok vetését követően a fészket tányér alakúra szokás eligazítani, a jobb vízmegfogás érdekében. A takaróföld tömörítése nyomja a magvakhoz az enyhén nyirkos földet. A nagyobb üregek megszüntetésével elősegíti a folyamatos nedvességáramlást az alsóbb talajrétegekből, a megvetés szintjébe. A tömörített földréteg fölé vékony rétegben száraz föld is szórható, a párologtatás csökkentésére. A legjobban a tömörítést a sárgarépa és a petrezselyem igénylik. A nem megfelelő tömörítés hiányos kelést okoz. A vetés ápolása nem szokott különösebb munkát jelenteni. Legjobb, ha a vetés előtt annyira nedves, illetve beöntözött a talaj, hogy az a kelésig megfelelő nedvességet tartalmazzon. A vetés utáni öntözésre szükség lehet, arra viszont törekedni kell, hogy ne alakuljon ki a felszínen száraz, cserepes réteg. Elkerülhető az öntözés miatti talajcserepesedés, ha a talajt a kelésig nedvesen tartjuk, esetleg eleve árnyékolt helyre ültetünk vagy nedves papírral, zsákvaszonnal, műanyag fóliával, illetve jó nedvességtartó komposztréteggel, homokos földdel fedjük a vetés helyét.

A vetési hibák egyike, hogy nem kelnek ki jól a magvak, ami túl nedves – ragadós, talajok esetében bizony könnyen bekövetkezik a levegőhiány miatt. Ha a nedvesség kevés a magvak megduzzadnak, nem csíráznak, hanem előbb-utóbb elrohadnak. Ez előfordulhat túl mély vetést követően is, főleg kötött talajon. Túl korai magvetés, vagy erősen hűvös, csapadékos időben történő vetés szintén a vetési hibák egyike. Főleg borsó, uborka, tök és bab esetén veszélyes. A palántákat fűthető helyen ajánlatos nevelni.

TÁJÉKOZTATÁS A HELYI SZOCIÁLIS FÖLDPROGRAMRÓL

A koronavírus elleni védekezés már most megváltoztatta az életünket, s átírta a mindennapokat. A veszélyhelyzet elrendelése óta egyre gyakrabban szembesülünk vele, mennyire kevés dolgot tudunk biztosítani magunknak, mennyire kiszolgáltatottak vagyunk. Igaz ez az élelmiszerek biztosítására is. Fontos, hogy újra termeljünk élelmiszert! Fontos, hogy az emberek újra termeljenek zöldséget és gyümölcsöt a kertjükben! Tudatosítani kell magunkban azt a lehetőséget, hogy az önellátás nagyszerű „B” terv lehet a nehezebb időszakokban. Ehhez nyújt segítséget Hajdúhadház Város Önkormányzata.

Hajdúhadház Város Önkormányzata a szociálisan rászoruló személyek részére természetbeni ellátásként szociális földprogramot indított. A szociális földprogram célja a szociálisan hátrányos helyzetű emberek megélhetését segíteni és életminőségét javítani.

A szociális földprogrammal kapcsolatos hatáskört a polgármester gyakorolja, aki döntésre jogosult az ellátás megállapítása és megszüntetése, valamint a szociális földprogramban való részvétel iránti kérelem elutasítása vonatkozásában.

Szociális földprogramban az a személy vehet részt:

- a) akinek legalább egy éve bejelentett lakóhelye vagy tartózkodási helye van Hajdúhadházon, és legalább 100 m²-es konyhakerti növénytermesztésre alkalmas területtel és állattartásra alkalmas feltételekkel és udvarral rendelkezik és
  - b) egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban vagy
  - c) foglalkoztatást helyettesítő támogatásban, vagy
  - d) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül vagy
  - e) olyan megváltozott munkaképességű, akinek egészségügyi állapota a programban való részvételét lehetővé teszi vagy
  - f) azon nyugdíjszerű ellátásban részesülő személy, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 400%-át. (2020. évben a 114.000,- forintot)
- A szociális földprogramban a közös háztartásban élő személyek közül egy személy vehet részt.

A szociális földprogramban részt vevők önkéntes alapon, megállapodás megkötésével vállalhatják a részvételt.

A szociális földprogramban való részvételi szándékot kérelem alapján, április 20. napjáig a Hajdúhadházi Polgármesteri Hivatalhoz lehet benyújtani. A Hajdúhadházi Polgármesteri Hivatal a hiánytalan kérelmeket, véleményével együtt, elbírálás céljából, továbbítja a polgármesternek.

A programban résztvevőkkel megállapodás tárgyév végéig terjedő határozott időtartamra jön létre.

A részvételi kérelem abban az esetben utasítható el, ha a kérelmező nem felel meg az előírt feltételeknek, valamint a szociális földprogram végrehajtásához rendelkezésre álló pénzügyi fedezet már nem ad lehetőséget a kérelem teljesítésére.

A Képviselő-testület a szociális földprogramban résztvevő számára biztosítja a vetőburgonyát, kishaszonállatokat (csirkét), a szociális földprogram működéséhez szükséges tápot, műtrágyát.

A természetben nyújtott támogatás értéke - háztartásonként - a 40.000,- Ft-ot nem haladhatja meg.

A szociális földprogram keretében megtermelt növények, hús és tojás mennyiség, továbbá a kishaszonállatok szaporulata teljes egészében a szociális földprogramban résztvevőt illeti meg, melyet köteles saját szükségletei kielégítésére fordítani.

A támogatottsági jog, valamint az abból származó bármely más előny másra át nem ruházható.

A szociális földprogramban résztvevő köteles:

- a) az udvarában a részére átadott növények termesztéséről és állat tartásáról és a takarmány felhasználásáról jó gazda módjára gondoskodni,

- b) a munkavégzés során az önkormányzattal, vagy az önkormányzat által kijelölt személlyel együttműködni,

- c) a programban szerzett tapasztalatait saját, illetve családja megélhetésének javítása érdekében a jövőben is hasznosítani.

A kedvezményezett személy az átadott előnevelt csirkék esetében legalább azok 80%-át élő állatként az ellenőrzéskor bemutatni köteles. A vetőburgonya esetében annak vetésterületét, illetve az azon kikelt haszonnövényeket be kell mutatni az ellenőrzést végző személynek.

Az Önkormányzat a megállapodás időtartama alatt jogosult folyamatosan ellenőrizni a vállalt kötelezettségek megvalósulásának folyamatát.

Amennyiben a szociális földprogramban résztvevő a megállapodásból eredő kötelezettségét nem teljesíti, úgy az Önkormányzat a megállapodást jogosult azonnali hatállyal felmondani. Ebben az esetben a kedvezményezett a programban való részvételtől kizárásra kerül, és köteles visszafizetni a neki biztosított természetbeni támogatás pénzbeli ellenértékét Hajdúhadház Város Önkormányzata felé, továbbá nem igényelheti a programban részt vevők részére biztosított juttatásokat.

A kötelezettségét nem teljesítő személy a következő két év szociális földprogramjában nem vehet részt.

Az egyszerűsített nyomtatvány letölthető Hajdúhadház város weboldaláról: www.hajduhdhaz.hu.

A kérelem kitöltve e-mail-ben megküldhető a titkarsag@hajduhdhaz.hu címre. Helyszíni szemlére nem kerül sor.

VÁLTOZÁSOK A HIVATALI ÜGYINTÉZÉS TERÉN

A KORONAVÍRUS TERJEDÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓAN KIHIRDETETT VESZÉLYHELYZET IDEJÉN, AZ ÜGYFELEK ÉS A DOLGOZÓK EGÉSZSÉGÉNEK MEGÓVÁSA ÉRDEKÉBEN A HIVATALI ÜGYINTÉZÉS TERÉN MINDENKI RÉSZESÍTSE ELŐNYBEN A TELEFONOS ÉS ELEKTRONIKUS KAPCSOLATFELVÉTELT ÉS CSAK A LEGSZÜKSÉGESEBB ESETEKBE KERESSE A HIVATALOKAT!

A HAJDÚHADHÁZI POLGÁRMESTERI HIVATAL, A HAJDÚHADHÁZI JÁRÁSI HIVATAL ÉS A KORMÁNYABLAK ÜGYFÉLFOGADÁSI RENDJE IS MEGVÁLTOZOTT!

HAJDÚHADHÁZI POLGÁRMESTERI HIVATAL HATÓSÁGI IRODA

Az ügyintézés március 23. napjától visszavonásig elsősorban telefonon és e-mailben történik az ügyfelek és a dolgozók egészségének megóvása érdekében.

A fennálló koronavírus-járvánnyal összefüggésben az ügyintézés telefonon keresztül, az elektronikus ügyintézés e-mailen és ügyfélkapun keresztül történik. Az ügyintézéshez szükséges kérelem-nyomtatványok a város honlapjáról letölthetők, valamint a kérelem elhelyezésére szolgáló gyűjtőládák mellett kinyomtatva megtalálhatók. A benyújtani kívánt beadványokat

e-mail-en, ügyfélkapunk, postai úton lehet eljuttatni az önkormányzat és a hivatal részére, valamint a Hajdúhadházi Polgármesteri Hivatal portáján és a Hatósági Irodában kihelyezett gyűjtődobozba lehet bedobni. A kérelemre minden esetben írják rá a telefonszámukat! Személyesen kizárólag annak az ügyfélnek a fogadása történik, akinek a halaszthatatlan ügyében a személyes megjelenést jogszabály kötelezővé teszi (egyes anyakönyvi ügyek, személyes nyilatkozattételek). Amennyiben ekkor várakozniuk kell, úgy az ügyfélfogadásra kijelölt helyen tegyék meg azt!

A SZOCIÁLIS TÁMOGATÁSOK TEKINTETÉBEN MÁRCIUS 20-ÁN VÁLTOZÁSOK LÉPTEK ÉLETBE:

A köztemetés iránti kérelmek változatlan formában elbírálásra kerülnek. A fiatalok lakáshoz jutásának támogatása iránti kérelmek befogadásra kerülnek, de az elbírálás felfüggesztésre kerül.

A szociális földprogram elindult. A rendkívüli települési támogatás iránti kérelmek közül kizárólag a rendkívüli élethelyzetre vonatkozó (létfenntartás, gyógyszer) kérelmek kerülnek elbírálásra. A többi elbírálása a fentiek szerint alakul: a többi – szociális rendeletben szereplő – ügykörben az el nem bírt kérelmek felfüggesztésre kerülnek, új kérelem (ivóvízbekötés, homlokzatfelújítás, kerítés-, illetve járdaépítés) nem fogadható be. Ezekben az esetekben a kifizetés is felfüggesztésre került.

TELEFONOS ÉS ELEKTRONIKUS ÜGYINTÉZÉSRE AZ ALÁBBI ELÉRHETŐSÉGEKEN VAN LEHETŐSÉG:

Dr. Tóth Judit, irodavezető,
06 52 279-381, toth.judit@hajduhadhaz.hu

Balogh Balázs Imre, hatósági ügyintéző,
06 52 277-512, balogh.balazs@hajduhadhaz.hu

Csákoné Kompár Heléna Zita,
szociálpolitikai ügyintéző, 06 52 276-199,
csakone.helena@hajduhadhaz.hu

Mocsár Réka, szociálpolitikai ügyintéző,
06 52 276-199, mocsar.reka@hajduhadhaz.hu

Pató Miklósné, szociálpolitikai ügyintéző,
06 52 276-199, pato.miklosne@hajduhadhaz.hu

Sikula Renáta, egyéb ügyintéző,
06 52 276-199, sikula.renata@hajduhadhaz.hu

Karap Bálintné, anyakönyvvezető,
06 52 583-415, anyakonyv@hajduhadhaz.hu

Biró-Balogh Anikó, települési főépítész,
06 52 583-418, biro.balogh.aniko@hajduhadhaz.hu

Elek Istvánné, adóügyi ügyintéző,
06 52 583-051, varga.monika@hajduhadhaz.hu

Bereczkiné Váradi Ilona, adóügyi ügyintéző,
06 52 583-051, varadi.ilona@hajduhadhaz.hu

Ferenczi Anikó, adóügyi ügyintéző,
06 52 583-051, ferenczi.aniko@hajduhadhaz.hu

Nagy Balázs, adóügyi ügyintéző,
06 52 583-051, nagy.balazs@hajduhadhaz.hu

Hadháziné Karsai Katalin Csilla,
06 52 583-051, hadhazine.katalin@hajduhadhaz.hu

Dr. Szabó Erika,
jogi referens, birtokvédelmi ügyintéző
06 52 277-512, szabo.erika@hajduhadhaz.hu

HAJDÚHADHÁZI JÁRÁSI HIVATAL KORMÁNYABLAK

Március 18. napjától a Kormányablakban **kizárólag** előzetes időpontfoglalással történik az ügyfélfogadás. Az átvételi elismervényt nem igénylő ügyfelek a bejáratnál elhelyezett úgynevezett kérelemgyűjtő ládába helyezhetik el beadványaikat. Javasolják az elektronikus ügyintézési lehetőségek igénybevételét. Időpontfoglalás és információ a magyarorszag.hu, kormanyablak.hu oldalakon

és az 1818-as kormányzati ügyfélvonalon lehetséges. A gépjárművel kapcsolatos ügyeket kivéve, ügyfélkapu nélkül is lehetséges az online időpontfoglalás. Az elkészült okmányokat kizárólag postai úton kézbesítik, személyes átvételre nincs lehetőség. A kihelyezett adóügyi (NAV) ügyfélszolgálat ügyfélfogadása határozatlan ideig szünetel.

FOGLALKOZTATÁSI OSZTÁLY

A Hajdúhadházi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya a koronavírus-járványra tekintettel elsődlegesen elektronikus úton fogadja a beadványokat és küldeményeket.

Az álláskereső nyilvántartásba vétellel, valamint az álláskereső ellátás igénylésével kapcsolatos szándék-bejelentést elsődlegesen a www.munka.hu oldalon küldhetik meg az osztály részére, ahol tájékoztató dokumentumok találhatóak az ügyfelek számára. Az e-mailben történő kapcsolatfelvétel is választható a foglalkoztatas.hajduhadhaz.jh@hajdu.gov.hu e-mail címen. A 52/583-430 telefonszámon kérhető tájékoztatás, személyes megjelenésre csak indokolt esetben a Hajdúhadház Hunyadi u 6. szám alatt van lehetőség.

A munkáltatók a foglalkoztatási támogatásokról, elérhetőségéről az osztály e-mail címére (foglalkoztatas.hajduhadhaz.jh@hajdu.gov.hu) megküldött kérdéseikre elektronikus úton vagy telefonon (52/583-430) kaphatnak tájékoztatást.

A gazdálkodó szervezetek a támogatással kapcsolatos eljárás során cégkapun keresztül küldhetnek be az osztály részére küldeményeket.

A szabálysértést elkövetők, valamint a büntetőügyben elítéltek közérdekű munka büntetésének végrehajtásával kapcsolatos ügyintézés továbbra is személyes megjelenést igényel, a foglalkoztatási osztály által megadott időpontban.

HATÓSÁGI OSZTÁLY

A Hajdúhadházi Járási Hivatal Hatósági Osztálya a koronavírus-járványra tekintettel elsődlegesen postai úton, illetve elektronikus úton (ügyfélkapun keresztül) fogadja az állampolgárok beadványait.

Személyes megjelenéssel történő kérelem, felülvizsgálati adatlap stb. benyújtására - előzetes időpont-egyeztetést követően - a járási hivatal Hajdúhadház, Bocskai tér 1. szám alatti épületében, a bejáratnál, az erre a célra kialakított üvegablaknál

(járási hivatali ügyfélfogadási ponton) van lehetőség.

A telefonos egyeztetés az alábbi számokon biztosított:

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT) ügyek: **06 52 550-668**
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, közgyógyellátási ügyek: **06 52 550-675**
Gyermekek otthongondozási díja, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT), ápolási díj, időskorúak járadéka, hadigondozotti ellátások: **06 52 550-664**

Amennyiben a személyes ügyintézés elkerülhetetlen az ügyintézésre érkező ügyfél csak kivételesen indokolt esetben érkezzen kísérettel! Természetesen a krízishelyzetek kezelése jelen helyzetben sem halasztható, ezért ezeket, a megfelelő óvintézkedések betartása mellett az ügyintézők biztosítják. Időpont-egyeztetés az alábbi telefonszámokon **06-52/550-676, 06-52/550-666 vagy a 06-52/550-665.**

GYÁMÜGYI OSZTÁLY

A Hajdúhadházi Járási Hivatal Gyámügyi Osztálya elsősorban előzetes időpont-egyeztetéssel fogadja az ügyfeleket. A gyámügyi osztályt csak halaszthatatlan esetben - előzetes telefonos egyeztetés alapján - keressék fel személyesen!

SZÍNMEVÉSEK ÜZENETEI A HADHÁZI LAKOSOKNAK

Orosz Csenge, színésznő és Csonka András
színművész kedves videóüzenet küldött
nekünk.

A két nagyszerű színész az otthonmaradásra
hívja fel a hadháziak figyelmét. Csonka
András évek óta visszatérő házigazdája és
fellépője a Hadházi Káposztás Napoknak
is, mindig szívesen jön a városba.

Orosz Csenge hajdúhadházi származású, a
családja, rokonai ma is itt élnek. Most arra
biztat, hogy a kialakult helyzetet lehető-
ségnek kell tekinteni, és ebből a nehéz
időszakból kell kihozni mindenkinek a
legjobbat. Mindkét művész kiemeli, hogy
mennyire fontosak a megelőző intézkedések
a járvány terjedésének lassítása érdekében.
Legfontosabb üzenetük, hogy aki meglehet,
maradjon otthon!

Drága Hajdúhadháziak!

Szeretettel gondolkodom mindenkire ebben a
nehéz helyzetben. Sajnálom, hogy tavasszal
nem tudok hazalátogatni, de így tartom a
leghelyesebbnek, ha nem utazgatok, itthon
maradok a budapesti lakásomban. Hason-
lóra szeretném biztatni a hajdúhadházi-
akat, mert mindannyiunk egészsége forog
kockán. Amennyiben megtehetik, ezt az
időszakot próbálják lehetőségként megé-
lni. A tavaszi szünet nem igazán adatik
meg az iskola elvégzése óta, tehát most
itt az idő, hogy hasznosan kihasználjuk
ezt a pár hetet és az eddig elhalasztott
dolgaikat elvégezzük. Olvassunk egy jó
könyvet! Süssünk egy finom süteményt,
rendezzük a kertet! Most végre együtt lehet
a család. Biztatom a fiatalokat arra, hogy
most mutassák meg kicsoda felnőttek
tudnak lenni és legyenek a szüleik segítsé-
gére, alkalmazkodjanak az új helyzethez!
Most legyen az a fontos, hogy mindenki
megőrizze az egészségét, ehhez pedig az
kell, hogy otthon maradjon mindenki és

minimalizálja a másokkal való érintkezést!
Az idősebbeknek pedig azt üzenem, hogy
nagyon fontosak nekünk, vigyázzanak ma-
gukra és inkább kérjenek segítséget a bevá-
sárláshoz és az ügyintézéshez azért, hogy
otthon maradhassanak biztonságban!
Amennyiben katonai, rendőri, polgárőri
jelenlétet tapasztalnak Hadházon, arra
gondoljanak, hogy vigyáznak Önökre,
teszik a dolgukat. Igazán hálásak lehetünk,
hogy vannak, akik az egészségüket kockára
tétve azon vannak, hogy minél gördüléke-
nyebben le lehessen vezényelni a hivatalos
intézkedéseket.

Mindenkinek jó egészséget kívánok!
Kérem vegyék komolyan a kéréseket, az
előírásokat, mert a koronavírus nem játék,
ahogy az egészségünk sem játék. Attól,
hogy nem kézzelfogható, sajnos sokan
küzdenek vele. Mi, hajdúhadháziak üsszük
meg szárazon!

Szeretettel gondolkodom mindenkire!

Orosz Csenge az Újszínház színművésze

ŐRIZD MEG A SZÍVEDET!

*„Minden féltve őrzött dolognál jobban óvd
szívedet, mert onnan indul ki az élet!”*

Példabeszédek 4,23

Új rovattal jelentkezik a Hajdúhadházi Lapok.
A Hajdúhadházi Református Egyházközség
lelképásztorai az újság hasábjain keresztül
szeretnék egy kis lelki támogatást nyújtani
a járvány idején kialakult helyzetben az újság
olvasóinak. Az elmúlt hetekben hatalmas
változások álltak be az élet minden területén,
a koronavírus-járvány terjedése miatt
megváltoztak a mindennapok. Jelenleg a
templomok is zárva vannak. Az egyházak,
felekezetek ezért a technikát hívták segítségül,
új csatornákon próbálnak eljutni híveikhez.
A közmédiában megnövekedett a vallási
tartalmú műsorok száma. Sokan felismerték
az online közvetítésben rejlő lehetőséget és
kínálnak szabadon elérhető vallási tartalmakat.

Az ember azt félti, amit a legjobban szeret.
Amit nélkülözhetetlennek tart. Ezekben a mos-
tani vészterhes időkben talán ártétkelődik
bennünk az, ami számunkra a legfontosabb.
Most inkább féltjük az egészségünket. Féltjük
az időseinket és féltjük a gyermekeinket. Féltjük
a megélhetésünket, a vagyonunkat. De van va-
lami, amit minden féltett dolognál jobban kell
őriznünk, és ez a szívünk. Így mondja ezt a
Biblia: „Minden féltve őrzött dolognál jobban óvd
szívedet, mert onnan indul ki az élet!” Régen úgy

tartották, hogy az élet a vérben van. A vért pedig
a szív árasztja szét a testben. Ezért mondja
azt e bibliai könyv írója, hogy a szívből indul
ki minden élet. Csak hogy ez igaz mind a testi
életre – ha nem dobog a szív, nincs élet, mind
a lelki életre. Jézus Krisztus ezt így fogalmazta
meg: „*amivel csordultik van a szív, azt szólja a
száj*”. A szívünkben indulnak ki a gondolatok,
amit aztán vagy kimondunk, vagy nem. A
szívünkben támadnak az érzelmek, ott születik
meg az akarat is. Vagyis minden lelki tevékeny-
ségünk kiinduló pontja a szív. Ezért nagyon
fontos az életünk további részére tekintve, és az
örökéletünkre nézve is, hogy mik születnek meg
a szívünkben.

Óvnunk kell a szívünket. De hogyan? Hogyan
óvjuk most a szívünket, mikor háborog, fél,
vádol ezekben a napokban? Mikor állandóan
ki van téve a változásoknak, a hangulatoknak.
Különbözően is igaz az, hogy aki most imádkozik,
a következő percben káromkodhat. Aki ma jót
tesz, az holnap elkövethet egy nagy gonosztságot.
A szív olyan, mint egy hárfa. Ma a szeretet
dalaát zengi, holnap már a gyűlölet viharzik át
rajta. Ma boldogtalan, de holnap már boldog.
Hogyan óvjuk meg akkor a szívünket?
A magunk erejéből nem tudjuk megóvni. Szük-
ségünk van valakire, akire rábízunk. E bibliai
könyv írója azt tanácsolja, hogy bízzuk Istenre:
„*Add nekem a szívedet*” (Péld. 23,26a).
Bízd Istenre a te szívedet.

Talán e mostani helyzetünk pont éppen arra
való, hogy észrevegyük, Jézus zöreg a szívünk
ajtáján. Nyisd hát meg szíved ajtáját Jézusnak,
hiszen a kilincs a te kezében van!

A Hajdúhadházi Református Egyházközség
minden egyházi alkalmat határozatlan
ideig szüneteltet. A lelkész hivatal is zárva
tart, telefonos ügyeletet tartanak a következő
elérhetőségeken: Kovács Zoltán lelképásztor:
06-30-608-2921 és Kovácsné Takács Emese
lelképásztor: 06-30-747-6684.)

REJTS MOST EL PINTÉR BÉLA

*Rejts most el
A szárnnyad alá,
Erős kézzel
Takarj be engem!*

*Tenger tombol, zúg, süvít a szél,
Te emelsz fel a vihar fölé.
Uralkodsz hullámok hajjain,
Szívem nem fél, benned remél.*

*Csak Istenben bízz, én lelkem!
Mert Ő él, nagyobb mindennél.*

*Tenger tombol, zúg, süvít a szél,
Te emelsz fel a vihar fölé.
Uralkodsz hullámok hajjain,
Szívem nem fél, benned remél.*

*Tenger tombol, zúg, süvít a szél,
Te emelsz fel a vihar fölé.
Uralkodsz hullámok hajjain,
Szívem nem fél, benned remél.*